

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2006. november 28.*

A C-414/04. sz. ügyben,

az EK 230. cikk alapján megsemmisítés iránt 2004. szeptember 23-án

az **Európai Parlament** (képviselik: A. Baas és U. Rösslein, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek,

támogatja:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: J. Sack és P. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

* Az eljárás nyelve: francia.

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: A. Lopes Sabino és M. Bishop, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

az **Észt Köztársaság** (képviseli: L. Uibo, meghatalmazotti minőségben),

a **Lengyel Köztársaság** (képviselik: M. Węglarz valamint T. Nowakowski és T. Krawczyk, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, P. Kūris és Juhász E. tanácselnökök, K. Schiemann (előadó) J. Makarczyk, G. Arestis, A. Borg Barthet, A. Ó Caoimh és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. március 15-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2006. június 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetében az Európai Parlament az 1228/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek egyes rendelkezések Szlovéniára való alkalmazásának időpontja tekintetében történő módosításáról szóló, 2004. június 28-i 1223/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 233., 3. o., a továbbiakban: megtámadott rendelet) megsemmisítését kéri.

- 2 A tíz új tagállamnak, köztük a Szlovén Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződést (HL 2003. L 236., 17. o., a továbbiakban: 2003. évi csatlakozási szerződés) 2003. április 16-án írták alá. E szerződés 1. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy a felvétel feltételeit és az Unió alapját képező szerződéseknek a felvétellel együtt járó kiigazításait az e szerződéshez mellékelt okmány (a továbbiakban: 2003. évi csatlakozási okmány) állapítja meg, amely e szerződés szerves részét képezi.

- 3 A villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló, 2003. június 26-i 1228/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 176., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 175. o.) az EK 95. cikk alapján fogadták el.
- 4 Az 1228/2003 rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának Szlovén Köztársaságot érintő átmeneti késleltetése érdekében az Európai Unió Tanácsa elfogadta a megtámadott rendeletet. Ez utóbbi rendeletet a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikke alapján fogadták el.
- 5 Keresetében az Európai Parlament azt állítja, hogy egyrészt a megtámadott rendeletet nem lehetett ezen 57. cikk alapján érvényesen elfogadni, másrészt e rendelet nem felel meg az EK 253. cikkében előírt indokolási kötelezettségnek.
- 6 A Bíróság elnöke 2004. december 21-i és 2005. március 9-i végzésével engedélyezte, hogy az Európai Közösségek Bizottsága a Parlament, illetve az Északi Köztársaság és a Lengyel Köztársaság a Tanács kérelmeinek támogatása végett beavatkozzanak.

A jogi háttér

A 2003. évi csatlakozási szerződés

- 7 A 2003. évi csatlakozási szerződés 2. cikkének (2) és (3) bekezdése kimondja:

„(2) E szerződés 2004. május 1-jén lép hatályba [...].

[...]

(3) A (2) bekezdés ellenére az Unió intézményei a csatlakozás előtt elfogadhatják a csatlakozási okmány 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében, 6. cikke (6) bekezdésének második albekezdésében, [...] 38., 39., 41., 42. és 55–57. cikkében, az okmány III–XIV. mellékletében, [...] említett intézkedéseket. Ezek az intézkedések csak e szerződés hatálybalépése esetén és napján lépnek hatályba.”

8 A 2003. évi csatlakozási okmány 20. cikke előírja:

„Az ezen okmány II. mellékletében felsorolt jogi aktusokat a mellékletben meghatározott módon ki kell igazítani.”

9 Ugyanezen okmány 21. cikke szerint:

„Az ezen okmány III. mellékletében felsorolt jogi aktusoknak a csatlakozás következtében szükségessé váló kiigazítására a mellékletben megadott iránymutatók alapján kerül sor az 57. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően és az ott megállapított feltételek szerint.”

10 Ezen okmány 24. cikke ekként rendelkezik:

„Az ezen okmány V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII. és XIV. mellékletében felsorolt intézkedéseket az új tagállamok vonatkozásában az említett mellékletekben meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.”

11 A 2003. évi csatlakozási okmány 55. cikke előírja:

„Az új tagállamok valamelyikének kellően megalapozott kérelmére 2004. május 1-je előtt a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, egyhangú határozattal olyan intézkedéseket hozhat, amelyek az intézmények által 2002. november 1-je és a csatlakozási szerződés aláírásának időpontja között elfogadott jogi aktusoktól való ideiglenes eltérésekről rendelkeznek.”

12 Ezen okmány 57. cikke kimondja:

„(1) Amennyiben az intézmények jogi aktusait a csatlakozás miatt a csatlakozást megelőzően ki kell igazítani, és ezen okmány vagy ennek mellékletei a szükséges kiigazításokról nem rendelkeznek, ezeket a kiigazításokat a (2) bekezdésben megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Ezek a módosítások a csatlakozás időpontjától lépnek hatályba.

(2) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel, illetve a Bizottság – attól függően, hogy az eredeti jogi aktust a két intézmény közül melyik fogadta el – ennek érdekében gondoskodik a kiigazítás megszövegezéséről.”

13 Egyben meg kell állapítani: noha ezen 57. cikk francia szövege azt sugallja, hogy az e rendelkezésen alapuló kiigazításokat „a csatlakozást megelőzően” kell elvégezni, ez az időbeli korlát valójában, mint az e rendelkezés más nyelvi változataiból kitűnik, nem ezen 57. cikk alkalmazásának lehetőségére, hanem a kiigazítandó jogi aktusok időpontjára vonatkozik (lásd ilyen értelemben, az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány [HL 1994. C 241.,

21. o., a továbbiakban: 1994. évi csatlakozási okmány] azonos rendelkezése kapcsán a C-259/95. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1997. október 2-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-5303. o.] 12–22. pontját).

14 A 2003. évi csatlakozási szerződés záróokmányához csatolt levélváltásban az Európai Unió és az új tagállamok „a csatlakozást megelőző időszakban meghozandó egyes határozatok és egyéb intézkedések elfogadására vonatkozó információs és konzultációs eljárásokról” (a továbbiakban: információs és konzultációs eljárások) állapodtak meg; e levélváltás ekként rendelkezik:

„Annak biztosítására, hogy [a csatlakozó államok] megkapják a megfelelő tájékoztatást bármely olyan javaslatról, közleményről, ajánlásról vagy kezdeményezésről, amely az Európai Unió intézményeinek vagy szerveinek határozatához vezethet, tájékoztatni kell a csatlakozó államokat azt követően, hogy azokat továbbították a Tanácshoz.

Valamely csatlakozó állam indokolt kérésére, amelyben az Unió jövőbeli tagjaként világosan kifejti érdekeit és észrevételeit, konzultációt kell tartani.

[...]

A konzultációkra egy, az Unió és a csatlakozó államok képviselőiből álló ideiglenes bizottságon belül kerül sor.

[...]

Ha a konzultációkat követően még komoly nehézségek maradnak fenn, az ügyet a csatlakozó állam kérésére miniszteri szintre lehet emelni.

[...]

Az 1228/2003 rendelet

15 Az 1228/2003 rendelet célja, mint az 1. cikkéből kitűnik, hogy méltányos szabályokat állapítson meg a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelmére vonatkozóan, elősegítve ezzel a versenyt a belső villamosenergia-piacon, figyelembe véve a nemzeti és a regionális piacok sajátosságait is.

16 Ugyanezen rendelet 6. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A szűk hálózati keresztmetszet problémáira megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú megoldásokat kell alkalmazni, amelyek hatékony gazdasági jelzéseket szolgáltatnak a piaci szereplőknek és az érintett átviteli rendszerirányítóknak. A szűk hálózati keresztmetszet problémáit lehetőleg tranzakció-független módszerekkel kell megoldani, azaz olyan módszerekkel, amelyek nem az egyes piaci szereplők szerződése közötti különbségtételen alapulnak.”

17 E rendelet 2. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében „a »szűk keresztmetszet« olyan helyzetet jelent, amikor a nemzeti átviteli hálózatok közötti rendszerösszekötő nem képes továbbítani a teljes, a piaci szereplők által igényelt nemzetközi

kereskedelemből fakadó fizikai áramlást a rendszerösszekötők és/vagy az érintett nemzeti átviteli hálózatok kapacitáshiánya miatt”.

18 Ugyanezen rendelet „Iránymutatások a nemzeti hálózatok közötti rendszerösszekötők rendelkezésre álló átviteli kapacitásának felosztására és kezelésére vonatkozóan” címet viselő melléklete „Általános [helyesen: Általános rendelkezések]” cím alatt a következőket tartalmazza:

- „1. A tagállamok által alkalmazott szűk keresztmetszet kezelési módszere(i) a rövid idejű szűk keresztmetszeteket piaci alapon és gazdaságosan kezeli(k), miközben jelzéseket vagy ösztönzést nyújt(anak) a megfelelő helyen megvalósítandó, hatékony hálózati és termelői beruházásokhoz.

2. Az átviteli rendszerirányítók vagy adott esetben a tagállamok megkülönböztetéstől mentes és átlátható szabványokat állapítanak meg, amelyek leírják, hogy milyen körülmények esetén melyik kezelési módszert alkalmazzák a szűk keresztmetszetekre. E szabványokat, a biztonsági szabványokkal együtt, nyilvánosan hozzáférhető dokumentumokban kell ismertetni.

3. A határokon keresztül történő ügyletek különböző típusainak eltérő kezelését, függetlenül attól, hogy fizikailag kétoldalú szerződésekről vagy külföldi, szervezett piacokra benyújtott ajánlatokról van-e szó, a lehető legjobban vissza kell szorítani a szűk keresztmetszet kezelési módszerei szabályainak meghatározásakor. A szűkös átviteli kapacitást átlátható módon kell felosztani. Bármely eltérő ügyletkezelési módról ki kell mutatni, hogy nem torzítja vagy gátolja a verseny alakulását.

4. A szűk keresztmetszetet kezelő rendszerek által küldött árjelzéseknek az átvitel irányától kell függeniük.

[...]”

- 19 Ezt a rendeletet 15. cikke értelmében 2004. július 1-jétől kell alkalmazni.

A megtámadott rendelet

- 20 A Szlovén Köztársaság, az információs és konzultációs eljárás keretében tudomást szerezve a Bizottság azon javaslatáról, amelynek alapján az 1228/2003 rendeletet elfogadták, és a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikkére hivatkozva, 2003. június 23-án levélben kérelmet intézett a Bizottsághoz annak érdekében, hogy a megalkotandó rendelet rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozóan 2007. július 1-jéig átmeneti időszakban részesüljön. Az 1228/2003 rendeletet 2003. június 26-án fogadták el.
- 21 A Bizottság és a Szlovén Köztársaság között folytatott kétoldalú megbeszéléseket követően a Szlovén Köztársaság 2003. november 19-én kiegészítő magyarázatot juttatott el a Bizottságnak a fenti átmeneti eltérés iránti kérelmet megalapozó okokról.
- 22 Ezek után a Bizottság 2004. április 27-én rendeletjavaslatot fogalmazott meg az 1228/2003 rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának a Szlovén Köztársaságot érintő átmeneti késleltetése érdekében (COM/2004/309. végleges). E javaslat az EK 95. cikkben alapult.

23 A megtámadott rendeletet, noha az lényegében e javaslat szövegét tartalmazza, a Tanács 2004. június 23-án a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikke alapján fogadta el.

24 A Parlamentet e rendelet elfogadásáról 2004. július 9-én levélben tájékoztatta a Tanács főtitkára, melyben kifejtette: „tekintettel a csatlakozási szerződés és [e] javaslat közötti összefüggés[re] és [e] jogi aktus kellő időben, de legkésőbb 2004. július 1-jéig, [...] az 1228/2003 rendelet hatálybalépésének időpontjáig való elfogadásának szükségességére, a Tanács akként határozott, hogy [a 2003. évi csatlakozási okmány] 57. cikkét választja jogalapnak [...], mert az nem követeli meg az Európai Parlament részvételét a jogalkotási eljárásban”.

25 A megtámadott rendelet 1. cikke az 1228/2003 rendelet 15. cikkét a következő szövegű új bekezdéssel egészíti ki:

„A Szlovénia és a környező tagállamok közötti rendszerösszekötőkre vonatkozóan a melléklet »Általános« című fejezetében található 6. cikk (1) bekezdését, csakúgy, mint az 1–4. szabályokat 2007. július 1-jétől kell alkalmazni [helyesen: A Szlovénia és a környező tagállamok közötti rendszerösszekötőkre vonatkozóan a 6. cikk (1) bekezdését, csakúgy mint a melléklet »Általános rendelkezések« című fejezetében található 1–4. szabályt 2007. július 1-jétől kell alkalmazni.]. Ezt a bekezdést csak a szlovén átvitelrendszer-üzemeltetők által kiosztott rendszerösszekötő kapacításra kell alkalmazni, és csak annyiban, amennyiben ez a kapacitás nem haladja meg a rendelkezésre álló teljes rendszerkapacitás felét.”

26 A megtámadott rendelet ötödik–hetedik preambulumbekendése kifejti:

„(5) Szlovénia bizonyította, hogy átmeneti időszak nélkül az Ausztriából importált elektromos áram magasabb árai egyes nagy energiafelhasználású szlovén iparágakat, az Olaszországba történő exportértékesítésből befolyó alacsonyabb

bevételek pedig egyes villamosenergia-termelőket hátrányosan befolyásolnának. Ez a helyzet akadályozná a szerkezetátalakításban, illetőleg az energiatermelésre alkalmazandó közösségi vívmányoknak való megfelelésben érdekelt iparágak jelenlegi erőfeszítéseit.

- (6) Szlovénia érvei indokolják az eltérést. Továbbá a két érintett rendszerösszekötő alacsony rendszerösszekötő kapacitása miatt, s mivel ez a helyzet 2007. július 1-jéig nagy valószínűséggel nem változik, az ilyen eltérésnek a belső piacra gyakorolt hatása elenyésző.
- (7) Az eltérést arra kell korlátozni, ami Szlovénia kérelme alapján feltétlenül szükséges. Ezért az csak a szlovén átvitelrendszer-üzemeltetők által kiosztott rendszerösszekötő kapacitásra terjedhet ki, és csak annyiban alkalmazható, amennyiben ez a kapacitás nem haladja meg a rendelkezésre álló teljes kapacitás felét.”

A keresetről

- ²⁷ A Parlament keresetében két jogalapot ad elő: az első a megtámadott rendelet jogi alapjának hibás voltán, a második az indokolási kötelezettség megszegésén alapul.

Az első jogalapról

- ²⁸ Első jogalapjával a Parlament azt állítja, hogy az 1228/2003 rendelet alkalmazását illetően átmeneti eltéréseket létesítő megtámadott rendeletet nem lehetett

érvényesen a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikke alapján elfogadni, hanem az EK-Szerződésben előírt rendes jogalkotási eljárást, azaz a jelen esetben az 1228/2003 rendelet elfogadásának jogalapját képező EK 95. cikket kellett volna alkalmazni. Ezen 57. cikk ugyanis csupán az intézmények jogi aktusainak a csatlakozó államokra vonatkozó teljes alkalmazását lehetővé tévő kiigazításokat enged, nem pedig átmeneti eltérések biztosítását.

- 29 E tekintetben megjegyzendő, mint azt a Parlament hangsúlyozza, hogy a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikkéből az következik, hogy e rendelkezés olyan „kiigazítások” elfogadását engedi meg, amelyek a csatlakozás miatt „szükséges[ek]”, és azokról ezen okmány vagy mellékletei nem rendelkeznek.
- 30 Mint azt a Bizottság helyesen előadta, a 2003. évi csatlakozási okmány „Állandó rendelkezések” című harmadik részének „Az intézmények által elfogadott jogi aktusok kiigazítása” című I. címét alkotó 20. és 21. cikkéből kitűnik, hogy a „kiigazítások”, amelyekre e cikkek utalnak, lényegében a közösségi intézmények jogi aktusai új tagállamokban való teljes alkalmazhatósága érdekében szükséges, e jogi aktusok tartós kiegészítésére szolgáló módosításoknak felelnek meg.
- 31 Nem tartoznak azonban általában e „kiigazítások” közé a közösségi jogi aktusok alkalmazásától való azon ideiglenes eltérések, amelyek a 2003. évi csatlakozási okmány „Ideiglenes rendelkezések” című negyedik részének „Átmeneti intézkedések” című I. címe alatt található 24. cikkén alapulnak.
- 32 Márpedig semmi nem támasztja alá, hogy a „kiigazítások” fogalma más jelentést öltene attól függően, hogy a 2003. évi csatlakozási okmány 20. és 21. cikkének keretében, illetve ugyanezen okmány 57. cikkének keretében használják-e. E 21. cikk

maga is az 57. cikkre utal az előírt kiigazítások elfogadására irányuló eljárás és elfogadásuk feltételei tekintetében, míg az 57. cikk azokról a kiigazításokról szól, amelyekről „ezen okmány vagy ennek mellékletei [...] nem rendelkeznek”, vagyis azt sugallja, hogy az e rendelkezés alapján elfogadandó kiigazítások ugyanolyan típusúak, mint amelyeket többek között ezen okmány 20. és 21. cikke említ.

33 Emellett az ideiglenes eltérés biztosítása a közeli csatlakozás távlatában – mint erre a Parlament és a Bizottság helyesen rámutatott – a 2003. évi csatlakozási okmány egy másik rendelkezésének különös tárgyát képezi, mégpedig az 55. cikknek, és e tekintetben aligha feltételezhető, hogy ezen okmány aláírói egyazon jogi aktus elfogadásának lehetővé tétele érdekében két külön rendelkezést kívántak volna alkotni.

34 Annál is inkább így van ez, mert ezen 55. cikk egyértelműen szigorúbb feltételekhez köti az ilyen ideiglenes eltérés biztosítását az 57. cikk által a kiigazítási intézkedések elfogadásához előírtnál. Egyrészt ugyanis ezen 55. cikk csak a 2002. november 1. (a csatlakozási tárgyalások lezárásának időpontja) és 2003. április 16. (a 2003. évi csatlakozási szerződés aláírásának időpontja) között elfogadott közösségi jogi aktusok vonatkozásában engedélyez eltérést. Másrészt e határozathozatalhoz a Tanácsban egyhangú szavazás szükséges.

35 Az eddigiekből az következik, hogy a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikke alapján elfogadható intézkedések főszabályként a korábbi közösségi jogi aktusokat az új tagállamokban alkalmazhatóvá tévő kiigazításokra korlátozódnak, más módosítások azonban nem tartoznak ide (lásd ilyen értelemben, az 1994. évi csatlakozási okmány hasonló rendelkezése kapcsán a fent hivatkozott Parlament kontra Tanács ügyben hozott ítélet 14. és 19. pontját), így többek között az ideiglenes eltérések sem.

- 36 Következésképpen a megtámadott rendelettel a Szlovén Köztársaság javára létrehozottakhoz hasonló ideiglenes eltérések, melyek egyedüli tárgya és célja a vonatkozó közösségi jogi aktus tényleges alkalmazásának az új tagállam vonatkozásában való ideiglenes késleltetése, nem minősíthetők az ezen 57. cikk értelmében vett „kiigazításnak”.
- 37 Az a körülmény, hogy a megtámadott rendelettel létrehozottakhoz hasonló ideiglenes eltéréseket tartalmazó néhány jogi aktust az 1994. évi csatlakozási okmány azon rendelkezése alapján fogadtak el, amely a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikkének felel meg, a Tanács és a lengyel kormány állításával ellentétben nem befolyásolhatja ez utóbbi rendelkezés hatályát. Emlékeztetni kell ugyanis, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Tanács pusztá gyakorlata nem alkalmas a Szerződés rendelkezéseitől való eltérésre, és így nem eredményezhet a Közösség intézményeire nézve kötelező precedenst a helyes jogalap tekintetében (lásd többek között a C-84/94. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 1996. november 12-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5755. o.] 19. pontját).
- 38 Az eddigiekből kitűnik, hogy a 2003. évi csatlakozási szerződés aláírását követően elfogadott közösségi jogi aktusok esetében e szerződés és a 2003. évi csatlakozási okmány semmiféle olyan általános hatályú rendelkezést nem tartalmaz, amely az új tagállamok javára átmeneti eltérés elfogadásának lehetővé tételére irányulna, és hogy főszabály szerint ezen okmány 57. cikke nem használható ilyen célra.
- 39 A Tanács állításával ellentétben ez nem eredményez joghézagot. Miután a 2003. évi csatlakozási szerződés aláírása megtörtént, és fenntartva az e szerződésben az átmeneti intézkedések egyes típusairól történő döntéshozatalra előírt – így például a 2003. évi csatlakozási okmány 41. vagy 42. cikkében szereplőkhöz hasonló – szabályok alkalmazását, nincs semmilyen elvi kifogás azzal szemben, hogy a csatlakozási szerződés aláírása után és hatálybalépése előtt elfogadandó és valamely jövőbeli tagállam javára ideiglenes eltérést tartalmazó közösségi jogi aktusokat közvetlenül az EK-Szerződés rendelkezései alapján fogadják el.

- 40 Az ilyen, csak a 2003. évi csatlakozási szerződés tényleges hatálybalépése esetén és időpontjától kezdve alkalmazandó eltérések ugyanis – a Tanács állításával ellentétben – nem sértik sem az EK 249. cikk második és harmadik bekezdését, illetve az EK 299. cikket, melyek szerint az intézmények jogi aktusai a tagállamokban alkalmazandók, sem e csatlakozási szerződés 2. cikkének (2) és (3) bekezdését.
- 41 Egyrészt az ilyen különös rendelkezések, mint az őket tartalmazó jogi aktusoknak és/vagy azoknak a jogi aktusoknak, amelyekről eltérnek, más rendelkezései is, csupán a csatlakozás megtörténtének, azaz ezen államok tagállammá válásának időpontjától kezdve alkalmazandók az új tagállamok vonatkozásában.
- 42 Másrészt az a körülmény, hogy a 2003. évi csatlakozási szerződés 2. cikkének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy e szerződés 2004. május 1-jén lép hatályba, és hogy ugyanezen cikk (3) bekezdése kimondja, hogy e szerződés egyes rendelkezései előzetesen alkalmazhatók, nem érinti annak lehetőségét, hogy nem e szerződés, hanem az EK-Szerződés alapján elfogadandó jogi aktusok olyan feltételeket írjanak elő, amelyek esetén az ilyen, a csatlakozási szerződés aláírása és hatálybalépése között elfogadandó jogi aktusok a leendő tagállamokban a csatlakozás megtörténtével alkalmazandók.
- 43 Ezzel szemben rá kell mutatni arra, hogy a csatlakozási szerződés aláírása és a csatlakozás megtörténte közötti időszakban elfogadandó jogi aktusok esetén az intézmények tudnak az új tagállamok csatlakozásának közelségéről, az új tagállamoknak pedig szükség esetén lehetőségük van érdekeik érvényesítésére, többek között az információs és konzultációs eljárásban (lásd ilyen értelemben a 39/81., 43/81., 85/81. és 88/81. sz., Halylvourgiki és Helliniki Halylvourgia kontra Bizottság egyesített ügyekben 1982. február 16-án hozott ítélet [EBHT 1982., 593. o.] 10. pontját).

44 Így tehát a leendő tagállamok új közösségi jogi aktusok jövőbeli elfogadásáról értesülve főszabályként ebben az eljárásban, a Tanácsban betöltött megfigyelői jogállásukkal élve és az e különös eljárások révén megnyitott párbeszéd- és együttműködési lehetőségekkel élve érvényesíthetik érdekeiket olyan ideiglenes eltérések elfogadása végett, amelyek például amiatt szükségesek, hogy e jogi aktusok azonnali alkalmazását a csatlakozás időpontjában nem tudják biztosítani, vagy amiatt, hogy az ilyen alkalmazás következtében esetleg jelentős társadalmi, gazdasági problémák keletkeznének.

45 Ilyen eljárások alkalmazásával hozhatók megfelelően egyensúlyba az így előadott egyedi érdekek a Közösség általános érdekével, és biztosítható a jelenlegi és a leendő tagállamok közötti egyenlőség, jóhiszeműség és szolidaritás – a lengyel kormány által hivatkozott – elveire vonatkozó megfontolások figyelembevételére.

46 E különös, a csatlakozási folyamathoz tartozó eljárások léte tehát megerősíti, hogy főszabályként a Szerződésben előírt rendes jogalkotási eljárás, nem pedig a 2003. évi csatlakozási okmány 57. cikke szerinti különös eljárás alapján kellett volna elfogadni a megtámadott rendelethez hasonló jogi aktusokat.

47 Ugyanígy nem fogadható el a Tanács sürgősségre hivatkozó érve, miszerint a megtámadott rendeletet a jogbizonytalanságnak és a szlovén villamosenergia-piac szereplői törvényes érdekei sérelmének az elkerülése érdekében még az 1228/2003 rendelet – amelytől eltér – hatálybalépése előtt el kellett fogadni ezen 57. cikk alapján, nem pedig az ennél jóval hosszabb időt igénylő együttdöntési jogalkotási eljárásban.

- 48 Egyrészt, mint azt a jelen ítélet 42–44. pontja hangsúlyozza, amikor a Közösség a 2003. évi csatlakozási szerződés aláírása és hatálybalépése közötti időszakban jogi aktus megalkotását tervezi, az információs és konzultációs eljárás alkalmas a valamely csatlakozó állam javára szóló esetleges átmeneti eltérés elfogadására azon jogi aktus tekintetében, amelynek az elfogadását tervezik.
- 49 Egyetlen fél sem szolgáltatott azt alátámasztó adatot, hogy ezen információs és konzultációs eljárást ne folytatták volna le szabályosan, és hogy a szlovén kormánynak ne lett volna lehetősége érdekei érvényesítésére az 1228/2003 rendelet tervezete tekintetében ezen eljárásnak megfelelően (lásd ilyen értelemben a fent hivatkozott Halyvourgiki és Helliniki Halyvourgia kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 15. pontját).
- 50 Másrészt, mint arra a Parlament emlékeztetett, a Bizottság javaslatát tárgyaló Tanács adott esetben jogosult felhívni a Parlament figyelmét valamely jogi aktus elfogadásának sürgős voltára. Az EK 251. cikkben írt együttdöntési eljárás ugyanis egyáltalán nem zárja ki a jogszabály gyors elfogadását, különösen nem a Parlament és a Tanács álláspontja közötti lényegesebb különbség hiányában.
- 51 A rendes jogalkotási eljárás határideje miatti időmúlásból esetleg adódó jogbizonytalanság, mint azt a Bizottság helyesen előadja, csak a kért és elfogadott átmeneti eltérés visszaható hatályának kimondásával orvosolható.

52 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy jóllehet a jogbiztonság elve általában nem teszi lehetővé, hogy valamely közösségi aktus időbeli hatályának kezdő időpontját az aktus megjelentése előtti időpontra állapítsa meg, kivételesen ettől eltérő megoldás is lehetséges, ha az elérendő cél azt megköveteli, és ha az érdekelték jogos feltevéseit megfelelően tiszteletben tartják (lásd e tekintetben a C-331/88. sz., Fedesa és társai ügyben 1990. november 13-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-4023. o.] 45. pontját és a fent hivatkozott Parlament kontra Tanács ügyben hozott ítélet 21. pontját).

53 Megállapítandó még: ugyan lehet, mint azt a lengyel kormány előadta, hogy viszszatekintve elégtelennek tűnik, hogy nincsen a 2003. évi csatlakozási okmányban olyan általános rendelkezés, amely lehetővé tenné a döntéshozatalt a 2003. évi csatlakozási szerződés aláírása és hatálybalépése közötti időben elfogadott jogi aktusok új tagállamokra való alkalmazása tekintetében az ideiglenes eltérésekről, és hogy e célra csupán az információs és konzultációs eljárás szolgál. Az is lehet, hogy ez az oka annak, hogy a Bolgár Köztársaság és Románia csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2005. L 157., 203. o.) több fél által hivatkozott, a 2003. évi csatlakozási okmány 55. cikkével azonos tárgyú 55. cikke kifejezetten kimondja, hogy a Tanács ideiglenes eltérések elfogadására vonatkozó hatásköre kiterjed az intézményeknek a csatlakozási szerződés aláírása és a csatlakozás időpontja között elfogadott jogi aktusaira is. A 2003. évi csatlakozási okmányban e vonatkozásban fellelhető esetleges pontatlanság azonban nem jogsít helytelen jogalap igénybevételére.

54 Az eddigiekre tekintettel a Parlament keresetének helyt kell adni, és a megtámadott rendeletet meg kell semmisíteni.

A második jogalapról

- 55 Mivel a megtámadott rendelet helytelen jogi alapja miatt meg kell semmisíteni, az e rendelet indokolásának hiányára alapozott második jogalap nem vizsgálható.

A megsemmisítés időbeli hatályáról

- 56 A Tanács az észt kormány és a Bizottság támogatásával az EK 231. cikk (2) bekezdésére és a szlovén villamosenergia-ágazat gazdasági szereplői és befektetői, valamint az érintett munkavállalók bizonytalan helyzete elkerülésének szükségességére hivatkozva azt kérte, hogy amennyiben a Bíróság megsemmisíti a megtámadott rendeletet, úgy az új rendelet elfogadásáig tartsa azt hatályban.
- 57 A Parlament, hangsúlyozva, hogy keresete nem a Szlovén Köztársaság eltérés iránti kérelmének érdemi megalapozottságát érinti, hanem kizárólag a megtámadott rendelet elfogadásának jogalapját, kijelentette, hogy nem kíván a Tanács e kérelméről nyilatkozni.
- 58 E tekintetben úgy a Bizottságnak a megtámadott rendelet Tanács általi elfogadásához vezető javaslatából, mint e rendelet ötödik preambulumbekzdéséből kitűnik: Szlovénia – ezen intézmények álláspontja szerint – bebizonyította, hogy az 1228/2003 rendelet azonnali, az e tagállam által kért átmeneti időszak nélküli teljes alkalmazása egyes nagy energiafelhasználású szlovén iparágak és egyes villamosenergia-termelők szerkezetátalakítás, illetőleg az energiatermelésre alkalmazandó közösségi vívmányoknak való megfelelés érdekében tett jelenlegi erőfeszítéseit

súlyosan akadályozná. E rendelet hatodik és hetedik preambulumbekzdése hangsúlyozza, hogy a Szlovénia részére engedélyezett eltérést arra kell korlátozni, ami ezen új tagállam kérelme alapján feltétlenül szükséges, és hogy ezen eltérésnek a belső piacra gyakorolt hatása elenyésző.

- ⁵⁹ Ezért a Bíróság úgy véli, hogy – a jogbiztonságra és különösen annak elkerülésének szükségességére tekintettel, hogy a vállalkozások, amelyek számára a megtámadott rendelet célja a szerkezetátalakítás, illetőleg az energiatermelésre alkalmazandó közösségi vívmányoknak való megfelelés elősegítése, súlyosan hátrányos következményekkel szembesüljenek az e rendelettel evégett létesített eltérés kétségbe vonása és folyamatosságának hiánya miatt – a megtámadott rendelet hatályban tartandó a megfelelő jogalapon alapuló új rendelet jelen ítélet meghozatalát követő ésszerű határidőn belüli elfogadásáig, legfeljebb azonban 2007. július 1-jéig, amikor is az eltérés lejárt volna.

A költségekről

- ⁶⁰ Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Tanácsot, mivel pervesztes lett, a Parlament kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanezen eljárási szabályzat 69. cikke 4. §-a első bekezdésének értelmében az eljárásba beavatkozó Lengyel Köztársaság, Észt Köztársaság és a Bizottság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság az 1228/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek egyes rendelkezések Szlovéniára való alkalmazásának időpontja tekintetében történő módosításáról szóló, 2004. június 28-i 1223/2004/EK tanácsi rendeletet megsemmisíti.**
- 2) **A 1223/2004 rendelet a megfelelő jogalapon alapuló új rendelet ésszerű határidőn belüli elfogadásáig, legfeljebb azonban 2007. július 1-jéig hatályban marad.**
- 3) **A Bíróság az Európai Unió Tanácsát kötelezi a költségek viselésére.**
- 4) **A Lengyel Köztársaság, az Észt Köztársaság és az Európai Közösségek Bizottsága maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások